

Vlaams
Parlement

vergadering **C193 – ECO26**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Economisch
Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid,
Werk en Sociale Economie

van 2 mei 2013

INHOUD

- Vraag om uitleg van mevrouw Güler Turan tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de KeFiK-enquête en het rapport over de kmo-financiering in 2012
- 1498 (2012-2013)
- Vraag om uitleg van mevrouw Martine Fournier tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het bankenplan
- 1506 (2012-2013)
- Vraag om uitleg van de heer Matthias Diependaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de stand van zaken in verband met de uitrol van het bankenplan
- 1525 (2012-2013) 3
- Vraag om uitleg van mevrouw Güler Turan tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het organiseren van instapstages in de Vlaamse overheidsdiensten
- 1349 (2012-2013)
- Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, en tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over quick wins door stageplaatsen bij de Vlaamse overheid
- 1481 (2012-2013) 14

■

Voorzitter: mevrouw Patricia Ceysens

**Vraag om uitleg van mevrouw Güler Turan tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de KeFiK-enquête en het rapport over de kmo-financiering in 2012
- 1498 (2012-2013)**

**Vraag om uitleg van mevrouw Martine Fournier tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het bankenplan
- 1506 (2012-2013)**

**Vraag om uitleg van de heer Matthias Diependaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de stand van zaken in verband met de uitrol van het bankenplan
- 1525 (2012-2013)**

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Voorzitter, we hebben jaren geleden al over de kredietverlening en over de financiering van kmo's gepraat. De minister-president heeft toen een rondetafel georganiseerd. Naar aanleiding daarvan heeft hij vervolgens een aantal initiatieven genomen.

Het Kenniscentrum voor Financiering van KMO (KeFiK) heeft door middel van een enquête kmo's bevraagd in verband met de kredietverstrekking in 2012. De resultaten leveren ons geen goed nieuws op. Blijkbaar heeft 16,1 procent van de kmo's die in 2012 een aanvraag hebben ingediend, van de bank een gedeeltelijke of volledige weigering gekregen. Het jaar voordien ging het slechts om 12,9 procent. De micro-ondernemingen hebben het nog lastiger om krediet te verkrijgen. Zo heeft 21,1 procent laten weten dat het in 2011 moeilijk was aan krediet te geraken. Voor 2012 is dat percentage al tot 22,7 procent gestegen.

Volgens het rapport zijn de belangrijkste redenen waarom in 2011 kredieten zijn geweigerd de verstrenging van de kredietvoorwaarden ten gevolge van de akkoorden Basel II en Basel III, onvoldoende terugbetalingscapaciteit, te weinig inbreng of eigen vermogen, onvoldoende waarborgen, waarbij nog te veel persoonlijke waarborgen worden gevraagd, en de schulden met betrekking tot de sociale lasten of de belastingen.

De eerste drie redenen zijn door 27,1 procent van de respondenten aangegeven. De onvoldoende waarborgen zijn door 26 procent vermeld, wat op zich nog heel veel is. De schulden zijn door 16,7 procent van de respondenten aangehaald. Het is daarnaast opmerkelijk dat nog steeds 15,6 procent van de respondenten als bijkomende reden heeft vermeld dat de bank geen verklaring voor de kredietweigering heeft gegeven. De minister-president heeft in dit verband nochtans een overeenkomst met de banken afgesloten. Blijkbaar is de deontologische code voor 15,6 procent van de respondenten niet nageleefd. Mij lijkt dat percentage nogal hoog. Misschien moeten we hier een sanctie aan verbinden. In dat geval zou dat allicht minder gebeuren.

Het rapport concludeert tevens dat het logisch is dat sommige overheidsmaatregelen minder bekend zijn en minder worden gebruikt. Die maatregelen zijn immers voor specifieke doelgroepen bedoeld. Toch blijken bepaalde kredietbemiddelingsdiensten onvoldoende bekend te zijn. Dit sluit aan bij een opmerking die we ook de voorbije jaren al geregeld hebben gemaakt. De minister-president neemt soms goede maatregelen, maar we moeten er meer ruchtbaarheid aan geven. We moeten ervoor zorgen dat de doelgroep er weet van heeft en er gebruik van kan maken. Slechts 5,7 procent van de respondenten heeft geantwoord de dienst voor kredietbemiddeling en kredietverzekering van het KeFiK te kennen.

Minister-president, in uw antwoord op mijn actuele vraag van 13 maart 2013 hebt u aangekondigd de kredietverlening sterk te zullen monitoren. U hebt gesteld dat de financieel-economische omstandigheden van de banken geen excuus mogen vormen om aan de individuele ondernemers te hoge eisen te stellen. U hebt dit trouwens ook in de pers geopperd.

Het bankenplan komt in een stroomversnelling terecht en zal tal van pijnpunten wegwerken. De problematiek is bekend. We wachten nu op een strakke timing. Het stappenplan in verband met het bankenplan moet een antwoord bieden. Uit de cijfergegevens blijkt immers dat de problemen niet afnemen.

Indien we een goed klimaat voor de ondernemers willen creëren, moeten we als overheid niet enkel investeren en verdere investeringen mogelijk maken. We moeten ook het pad voor de private initiatiefnemers vrijmaken. Ik zou u in dit verband dan ook enkele vragen willen stellen.

Minister-president, hebt u ondertussen al een timing voor en een stapsgewijze uitwerking van het bankenplan voor ogen? Hoe plant u de tot nu toe weinig bekende dienst voor kredietbemiddeling en kredietverzekering van het KeFiK bij de kmo's bekender te maken? Die dienst is nu al wat bekender dan vroeger. Er zijn al inspanningen geleverd. Het is echter duidelijk dat we er nog niet zijn. Welke bijkomende initiatieven zult u nemen om de micro-ondernemingen in dit plan voor de kmo's op te nemen? Hoe verklaart u de vaststelling dat 15,6 procent van de ondernemingen nog steeds geen verklaring voor een kredietweigering krijgt?

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Minister-president, met de regelmaat van een klok verschijnen in de media cijfers over de moeilijke kredietverlening van de bankensector aan de kmo's. Op dinsdag 23 april reageerde u op de cijfers van het KeFiK met een oproep aan de banken om Vlaanderen mee uit de crisis te trekken door vaker leningen toe te staan aan die kmo's.

We mogen natuurlijk het licht van de zon niet ontkennen. Wanneer de economische parameters ongunstig zijn, kunnen we niet verwachten van een bank dat ze haar verwachtingen omtrent groeiplannen van bedrijven positief gaat bijstellen. Evenzeer is het normaal te noemen dat slechte economische tijdingen resulteren in een daling van de kredietbereidheid en een procentuele stijging van de aanvraag van moeilijke kredieten.

Kort gezegd: met onder meer de strengere internationale regels in het achterhoofd valt het te begrijpen dat een bank geen krediet verleent wanneer een bedrijf klaarblijkelijk over onvoldoende terugbetalingscapaciteit beschikt.

Ook banken hebben een commerciële functie en een verantwoordelijkheid af te leggen jegens hun aandeelhouders en spaarders. Ik wil niet zomaar een lans breken voor de banken. Natuurlijk mag deze situatie er niet toe leiden dat krediet aan gezonde bedrijven wordt geweigerd. De slinger mag niet doorslaan naar de andere kant. Dat u de banken vanuit uw positie op hun verantwoordelijkheid wijst, is dus meer dan terecht.

Minister-president, met de Vlaamse Regering hebt u al veel meer gedaan dan dat. Het kmo-bankenplan dat u in september vorig jaar lanceerde en waarvan de Vlaamse Regering in december na overleg met onder meer de sector zelf de conceptnota goedkeurde, vertrekt vanuit de analyse van de moeilijke kredietverlening en voorziet in verschillende maatregelen om dit probleem aan te pakken.

Met het waarborgen van obligatie-uitgiften door de Vlaamse overheid hoopt men de bedrijfswereld meer toegang te bieden tot die gigantische hoop spaargeld van onze burgers. Ook het kmo-beleggingsfonds kan op deze overheidswaARBorg rekenen. Minister-president, in het licht van de aanhoudende berichtgeving over de moeilijke kredietverlening, wil ik u vragen of u kunt zeggen welke substantiële stappen er reeds werden gezet ter uitvoering van het bankenplan.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Minister-president, ook mijn vraag om uitleg gaat over de uitrol van het bankenplan. Er is een rapport van het KeFiK, dat zegt dat het probleem alleen maar toeneemt. De weigeringsgraad stijgt van 12,9 naar 16,1 procent. Er zijn wel een aantal nuanceringen aan te brengen bij die stijging. Zo worden er veel meer micro-ondernemingen opgenomen en er worden ook gedeeltelijk geweigerde kredieten meegeteld.

Een economisch probleem is de daling van de investeringskredieten van 3,5 procent en een scherpe stijging van de vraag naar exploitatiekredieten van 18 naar 27 procent. Dat wijst erop dat er steeds minder wordt geïnvesteerd, maar dat men steeds meer door zijn reserves zit en geld nodig heeft om de normale werking van het bedrijf te financieren. Dat is een erg verontrustende vaststelling.

Ook het Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen (NSZ), UNIZO en Graydon hebben minder goede economische berichten de wereld ingestuurd. De financiering van het ondernemen blijft een cruciaal probleem in elk bericht dat hierover wordt verspreid.

Een half jaar geleden heeft de Vlaamse Regering een initiatief genomen en heeft dan het bankenplan naar voren geschoven. Dat plan zat vol goede ideeën en maatregelen, die voor een deel aan die financieringsproblemen tegemoet zouden komen. Dat wil niet zeggen dat de Vlaamse overheid ‘op een ik en een gij’ de volledige economie kan rechtekrukken. Ik dacht dat we op die financieringsproblemen toch enkele goede antwoorden hadden.

Minister-president, enkele weken geleden hadden we het over de Winwinlening in het kader van de Europese opmerkingen. Er zijn signalen dat er problemen zijn met de uitrol van het bankenplan. Er was eerst gezegd dat er een zorgtraject zou worden opgezet. Er was een koppeling met de financiering van de kmo's. Voor mensen die problemen hadden met de afbetaling van een hypothecaire lening zou er iets worden gedaan. Hoe zit het met de uitwerking van dit zorgtraject?

Mijn tweede vraag gaat over de funding loss, de wederbeleggingsvergoeding, hoewel dat niet helemaal hetzelfde is. De wederbeleggingsvergoeding is meer een forfaitaire vergoeding die moet worden betaald. Bij een funding loss kijkt men wat een bank verliest aan het verschil tussen de rente die ze van de kredietnemer zou hebben gekregen en de belegging die ze moet doen om die financiering te kunnen doen op de markt.

UNIZO en NSZ hebben er zeker al op gewezen dat daar een groot probleem zit. De banken verwijzen altijd naar Basel III, wat begrijpelijk is, want dit is geen spelletje om de zwartepiet door te schuiven, naar niemand, ook niet naar de banken. Ze hebben wel degelijk een paar redenen. Er is in elk geval een probleem. Welke houding neemt de Vlaamse Regering hier aan? Is er overleg met de sector en met de federale overheid om daar iets aan te doen?

De Tijd bericht dat het plan om een kmo-fonds van 1 miljard euro tot stand te brengen met inbreng van Gigarant op verscheidene moeilijkheden stuit. Er werd gezegd dat Fortis hier een individueel initiatief zou nemen. Ik denk dat het sowieso de bedoeling was dat de verschillende banken aparte initiatieven zouden nemen. Hoe zit het met het totstandkomen van het kmo-fonds?

In het bankenplan zou men aanmoedigen om af te stappen van het duurdere kaskrediet. Blijkbaar houden vooral de kleinere micro-ondernemingen vast aan dat kaskrediet in plaats van door te schuiven naar de straight loans. Zijn er initiatieven genomen om daarvan af te stappen?

In het bankenplan wordt ook gesproken over crowdfunding. Zijn er initiatieven genomen om na te gaan of dat een deel van de oplossing kan zijn?

Mevrouw Patricia Ceysens: Dit is een heel belangrijk plan voor onze economie. Crowdfunding lijkt ons een mooie opportuniteit. Er moeten wel wat wettelijke obstakels

worden weggenomen, wellicht in samenspraak met de federale overheid, want er zijn wat federale obstakels.

Na de discussie over het bankenplan hebt u in een krant wel nog gesteld dat u met een voorstel zou komen. Ik vond dat merkwaardig, want als je puur naar de regelgeving kijkt, moet toch vooral eerst de federale regelgeving worden aangepast, tenzij u eerder doelde op een soort proefproject, of dat er een eigen crowdfundingplatform zou komen vanuit de Vlaamse overheid.

Intussen hebben we ook het verhaal gekregen van MyFirstCo, dat aan crowdfunding deed, maar dat ermee gestopt is. Er waren nochtans 500 projectvoorstellen, maar die kunnen niet doorgaan, omdat de regelgeving een obstakel is. Het is dus echt wel nodig om eerst aan die regelgeving te werken. Wat is uw intentie in dat verband?

Ik heb begrepen dat er een 'high level group' zou worden opgericht. Wat is de stand van zaken daar?

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Peter Van Rompuy: Recent was er een rapport van Bruegel, waarin werd opgelijst wat prioritair is bij de bestrijding van de crisis. Financiën was voor hen nummer één. Vandaag komt ook de Europese Centrale Bank (ECB) met haar voorstellen. De hele transformatie blijft een van de kernproblemen in deze economische crisis. Men slaagt er amper in om de lage rentes die men aanbiedt vanuit de ECB, om te zetten in leefbare rentes voor het economische weefsel. Dit plan past daarin en loopt er eigenlijk op vooruit.

We hebben de afgelopen maanden twee fenomenen gezien. Het meest schrikbarende is dat de vraag naar nieuwe kredieten totaal gekelderd is. Dat is altijd een heel sterke indicator voor wat zal komen. Ten tweede is er de problematiek van de aanbodzijde, die al iets langer bestaat. Het bankenplan, dat ook probeert om institutionele beleggers erbij te betrekken, wil daar een antwoord op bieden. Maar de vraag is altijd dezelfde: hoe kun je die lage rentes die men vanuit de nationale banken aanbiedt, omzetten naar een lage rente voor de economie?

Hebt u er enig zicht op in welke mate de kmo-fondsen die u op poten zet, erin slagen om tot een formule te komen die zorgt voor kredietverlening aan lagere rentes dan op dit ogenblik gangbaar is? Dat is waar het uiteindelijk allemaal om draait. Is het mogelijk om tot een verbetering te komen? Op federaal vlak heeft men de volkslening en zal men via fiscale weg proberen om de rente naar beneden te krijgen. In Vlaanderen werken we via een waarborgregeling. Hebt u er enig zicht op in welke mate men de rente naar beneden kan krijgen door via die fondsen aan kredietverlening te doen op iets langere termijn?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, als we de KeFik-studie lezen, valt daar niet echt schokkend nieuws uit te halen, als je ook kijkt naar wat we daar in het verleden al over hebben gezegd. Ook in de plenaire vergadering van 13 maart hebben we het daar al over gehad. Er is wel de vaststelling dat de negatieve evolutie voor een groot deel samenhangt met de aanhoudende ongunstige economische situatie.

Ik onderstreep nogmaals dat wij een bijzonder toegankelijk systeem van waarborgen hebben, ook in moeilijke tijden, dat de kredietverstrekking moet ondersteunen. Ik heb in dat verband nog een recent cijfer voor u. In 2012, een crisisjaar met een krimp van de economie van min 0,1 procent, hebben wij vanuit Waarborgbeheer nv met 170 miljoen euro waarborgen voor 272 miljoen euro aan bankkredieten mogelijk gemaakt, waarmee de bedrijven voor niet minder dan 417 miljoen euro aan bedrijfsinvesteringen hebben kunnen verrichten.

Sinds 1 april 2013 kunnen, ingevolge een beslissing van de Vlaamse Regering, opnieuw crisiswaarborgen verkregen worden. Daardoor geven we dus opnieuw extra ademruimte, met de instrumenten die we hebben. Wij hopen dat de tijdelijke liquiditeitsproblemen op die manier kunnen worden opgelost.

Hoe zit het nu met het bankenplan zelf? We hebben gezegd dat we een highleveloverleg zullen organiseren. Die vergadering is samengesteld en zal voor het eerst samenkomen op 23 mei 2013. De bedoeling is dat ook een aantal pertinente vragen die hier worden gesteld, daar aan bod komen – op het hoogste niveau dus, want het zijn de CEO's van de verschillende grootbanken die daar deel van uitmaken, samen met de betrokken ministers en een aantal actoren uit het middenveld. Zo wordt de vinger aan de pols gehouden van de ontwikkelingen op de kredietmarkt.

Het is immers essentieel dat er over de situatie op de kredietmarkt een open dialoog behouden blijft tussen ondernemers en banken. Het is in het grootste belang van de economische groei dat er geen onnodige negatieve sfeer of commentaar ontstaat over de mogelijkheden voor bedrijven om aan kredieten te geraken. Er moeten met andere woorden dingen op dat hoge niveau worden uitgeklaard. De ene zegt dat er een credit crunch is en de andere zegt dat dat niet waar is. Zulke publieke debatten kunnen natuurlijk worden gevoerd, maar het is toch goed dat alle informatie kan worden uitgewisseld en dat die debatten worden beslecht, in ieders belang.

Het highleveloverleg zal tevens de gelegenheid bieden om aan de verschillende betrokkenen de stand van zaken van de uitvoering van het bankenplan te rapporteren, wat ik ook nu doe, en bepaalde onderwerpen nader uit te discussiëren of nieuwe voorstellen aan te brengen. Het highleveloverleg zal dus eind deze maand worden georganiseerd.

Waar staan we met het zorgtraject voor gezinnen in moeilijkheden? Het traject voor de begeleiding van gezinnen die door herstructureringen in moeilijkheden dreigen te komen, werd reeds ontwikkeld door de banksector. Dat is uit die vergadering gekomen. Door de sluiting van Ford Genk is dit extra in de verf gezet. Er is een overleg geweest tussen het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Febelfin en de welzijnsdiensten.

Ik kan u zeggen dat er op dit moment weinig acute dossiers zijn. De belangrijkste boodschap die men nu uitstuurt, is om tijdig met uw bankier te gaan praten. Die boodschap wordt ook verstuurd naar de gezinnen en de cliënten. Ik ga ervan uit dat voor het zorgtraject, zeker wanneer bij Ford Genk mensen effectief hun werk verliezen, het aantal dossiers verder zal toenemen. Alles is in gereedheid. Er zijn duidelijke afspraken gemaakt.

Een volgend punt is de funding loss of wederbeleggingsvergoeding. U weet dat er in het federale kmo-plan een wettelijke begrenzing is opgenomen. Hierbij zal de berekening van de funding loss worden vervangen door de waarde van een vooraf bepaald aantal termijnen. Het onderlinge overleg tussen de bankenfederatie en de ondernemersorganisaties in Vlaanderen werd in januari 2013 stopgezet vanwege de beslissing van de Federale Regering om aan de problematiek een wettelijke oplossing te bieden. Zoals u weet, staat in het bankenplan dat de Vlaamse Regering de gesprekken tussen banken en ondernemingen wil faciliteren, in de hoop een oplossing te vinden die voor beide partijen als voldoende wordt geacht. Wij hebben het federale niveau ook duidelijk gemaakt dat wij zo'n wettelijke regeling zullen steunen, als men met de ondernemersorganisaties tot een vergelijk kan komen.

Wij zijn ons wel bewust, want dat is in het overleg nadrukkelijk aan bod gekomen, van de mogelijke gevolgen van een dergelijke verplichte regeling op de algemene prijszetting van de banken en op de aanbodvoorwaarden van kredieten aan ondernemingen. Zo'n wettelijke begrenzing zou wel eens negatieve effecten kunnen hebben op de algemene prijszetting. Voor de ondernemersorganisaties is het belangrijk dat er op federaal niveau toch verder wordt gekeken naar een concretisering van die wettelijke beperking. Er wordt verder aan gewerkt op dat niveau.

Naar verwachting zal het gaan over een beperking voor kmo's tot zes maanden intrest op het uitstaande kapitaal voor kredieten tot maximaal 1 miljoen euro en dit enkel voor nieuwe kredieten. Een definitieve juridische tekst wordt verwacht voor de zomer, deze zomer welteverstaan. Ik ga er ook van uit dat daarbij in de mate van het mogelijke rekening wordt

gehouden met de algemene effecten van een begrenzing op de prijszetting en de voorwaarden. Ook dat is dus aangepakt, collega's. De ondernemersorganisaties hebben ervoor geopteerd om dat eerst op federaal niveau te bekijken. We hebben ons daarbij aangesloten.

Een volgend punt is de kortetermijnfinanciering. Voor de problematiek van het aanbod van kortetermijnfinanciering werd door Febelfin op 28 maart 2013 een omzendbrief en bijbehorende checklist met knipperlichten voor mogelijk incorrect gebruik van het kaskrediet verspreid naar de banken, zoals afgesproken in het bankenplan. Over de inhoud van deze omzendbrief werd vooraf overlegd met de ondernemersorganisaties.

Het gepaste gebruik van het kaskrediet is een bijzonder knelpunt voor micro-ondernemingen. Daar hebt u naar verwezen, mijnheer Diependaele. Algemeen kunnen we stellen dat met deze omzendbrief volop wordt ingezet op betere informatieverschaffing aan en opvolging van de klanten, zodat deze steeds van de meest efficiënte en meest toepasselijke financiering kunnen genieten die hun werkelijke behoefte afdekt. De kritiek was dat men kaskredieten verkoopt omdat het voor de banken het meest interessante is, hoewel het heel wat risico's inhoudt voor die micro-ondernemingen en het in sommige gevallen niet eens het meest interessante instrument is.

Met die omzendbrief hebben we die stap gezet. We zullen dat opvolgen en kijken of dat volstaat. Voor ons is het belangrijk dat de ondernemersorganisaties daarbij ook betrokken zijn en dat zij die richting ook mee zijn ingegaan.

Mevrouw Turan, u hebt vragen gesteld over de kwaliteit van het kredietdossier. Het Agentschap Ondernemen heeft, met betrekking tot bijkomende acties tot verbetering van het kredietdossier, de initiatieven uit het bankenplan al effectief genomen.

Zo zal er op 31 mei in het kader van de infodag over de financiering van ondernemingen ook een workshop worden georganiseerd over het opstellen van een correct en goed gefundeerd kredietdossier. Die infodag zal in september en november worden herhaald. Ook werd de kmo-portefeuille aangepast, zodat bij gesubsidieerde strategische adviezen ook de begeleiding bij de opmaak van het kredietdossier als onderdeel van de implementatie tot het adviestraject kan behoren. Ook hier zijn er dus heel concrete stappen gezet om het bankenplan uit te voeren.

Wat crowdfunding betreft, werd er, na initieel overleg met de betrokken ondernemersorganisaties, crowdfundinginitiatieven en de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA), een studie uitgeschreven. Het is immers noodzakelijk om in deze problematiek de FSMA-regels goed in acht te nemen en de risico's voor beleggers goed in te schatten, zoals ook in het bankenplan staat. Deze opdracht is ondertussen toegekend aan KPMG en Stibbe. De studie zal dieper ingaan op de functie van, problemen verbonden met en mogelijke implementaties van crowdfunding als alternatief financieringsinstrument, en in het bijzonder ook op de aspecten van het regelgevend kader waarnaar mevrouw Ceysens ook heeft verwezen. Dit kan en mag niet lang duren: de studie moet in de zomer van dit jaar worden opgeleverd.

Met betrekking tot de aanpassing van de Winwinlening heeft de Vlaamse Regering beslist om in het kader van het ontwerp van programmadecreet de bepaling op te nemen die het te ontlene bedrag per kredietnemer optrekt van 100.000 tot 200.000 euro, ook zoals voorzien in het bankenplan. Het bedrag per kredietgever blijft beperkt tot 50.000 euro, maar dat weet u. Samen met de begrotingscontrole zal het ontwerp van programmadecreet aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd. Ik hoop dat dit punt met heel veel enthousiasme zal worden goedgekeurd.

Dan is er de financiering van de groene economie. De evaluatie van de Groene Waarborg is afgerond. ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) en het Agentschap Ondernemen voeren ook een analyse uit met betrekking tot de versterking van de complementariteit met andere maatregelen en de noodzaak van het extra bekendmaken van het instrument. Een

voorstel met betrekking tot de verdere aanpak van de Groene Waarborg zal worden getoetst in het highleveloverleg.

Voor de energiebeleidsovereenkomsten met de financiële sector werd begin 2013 al een kader goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Er zijn momenteel verdere gesprekken gaande tussen het Vlaams Energieagentschap (VEA), de minister van Energie en de financiële sector over de concrete invulling van het financieringsmodel voor energie-efficiënt bouwen.

Dan is er de langetermijnfinanciering. Het vierde deel van het bankenplan heeft als doelstelling het verzekeren van die langetermijnfinanciering na Basel III. Als men aan ondernemers vraagt wat de gevolgen van Basel III zijn, dan wordt verondersteld dat ze weten wat Basel III inhoudt. Ik weet niet of veel mensen dat weten. Iedereen bazelt over Basel III, maar de concrete inhoud is misschien niet iedereen bekend – en dan druk ik me voorzichtig uit. Iedereen weet echter dat Basel III niet echt positief is en dat ze dus het best negatief antwoorden als ze dat horen.

In het ontwerp tot wijziging van het Gigarantdecreet wordt de basis gelegd voor drie van de vier instrumenten die in het bankenplan werden aangekondigd, namelijk kmo-ondernemingsfondsen, infrastructuurfondsen voor semipublieke infrastructuurinvesteringen in zorg, huisvesting en onderwijs of pps-projecten, en kwaliteitsvolle kredietportefeuilles van Vlaamse kmo's. De regering heeft een principiële beslissing genomen, met het gunstige advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) in de hand. Het uiteindelijke ontwerp van decreet zal na het advies van de Raad van State – dat we op 17 mei verwachten, maar goed, we hebben niets te eisen van de Raad van State – nogmaals ter definitieve goedkeuring worden besproken in de Vlaamse Regering. Dan zal het worden overgemaakt aan het Vlaams Parlement. Ook daar hebben we geen zeggenschap over, maar we hopen dat dit parlement dit ontwerp nog voor de zomer zal goedkeuren.

Inmiddels wordt ook gewerkt aan de bijsturing van het uitvoeringsbesluit. Ondertussen voert Gigarant gesprekken met Febelfin en de banken, om de voorbereidingen tot het opstarten van de eerste ondernemingsfondsen op te volgen. Voor de kmo-fondsen en de kwaliteitsvolle kredietportefeuilles van kmo's zijn er reële engagementen van financiële instellingen voorhanden. Beter één vogel in de hand dan tien in de lucht, maar we hebben ze allemaal, meen ik. De eerste ondernemingsfondsen zullen wellicht in het tweede semester van 2013 van start gaan. Er zijn geen signalen dat de engagementen van de sector, namelijk dat bedrag van 1 miljard euro voor de kmo-fondsen, opnieuw in vraag zouden worden gesteld, dat men dat niet zou aanhouden.

Met betrekking tot de ondersteuning van infrastructuurfondsen zijn er gesprekken gaande met het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA), vertegenwoordigers van het kabinet van minister Vandeuren en enkele verzekeringsmaatschappijen, over de mogelijkheden van dergelijke institutionele investeerders met betrekking tot de oprichting van, het investeren in en het beheren van dergelijke infrastructuurfondsen. Er wordt verwacht dat, naarmate de kmo-ondernemingsfondsen van start gaan, ook de interesse voor dergelijke infrastructuurfondsen concreter zal worden.

Het vierde instrument is een Gigarant-verzekeringsproduct tegen een sterke stijging van de financieringskost bij herfinancieringen. Dat staat voorlopig 'on hold', aangezien er nog geen werkbaar kader is gevonden dat aanvaardbaar is voor alle partijen.

Mevrouw Turan, informatieverstrekking aan kmo's over overheidsmaatregelen is een bijzondere en steeds aanhoudende opdracht, door het feit dat kleine bedrijven niet over staffuncties beschikken die zich permanent op de hoogte houden van relevante maatregelen voor hun vakgebied. Ondernemers zullen onder meer wegens tijdgebrek meer receptief zijn voor bepaalde maatregelen indien zij er onmiddellijk gebruik van kunnen maken. Bij ondersteuning van de financiering en de bemiddeling bij problemen geldt dat – gelukkig – niet voor elke kmo.

Er zijn op Vlaams niveau belangrijke maatregelen getroffen voor een goede doorstroming van informatie naar bedrijven. De Vlaamse waarborgregeling van Waarborgbeheer is een automatisch systeem. De ondernemer moet daar niet naar vragen, de bank engageert zich als waarborghouder om het indien nodig toe te passen. Het Agentschap Ondernemen organiseert regelmatig infosessies over overheidsmaatregelen. Medewerkers van het Agentschap Ondernemen en ook van de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) hebben in 2012 op ruim honderd seminaries, zowel intern als extern, toelichting gegeven over overheidsmaatregelen die financiering kunnen ondersteunen. Sinds eind 2011 is de nieuwe website van het Agentschap Ondernemen online. Die website biedt maximaal informatie over overheidsmaatregelen en financiering. In de maandelijkse elektronische nieuwsbrief brengt het agentschap meer dan 50.000 ondernemers en hun adviseur up-to-date van maatregelen en nieuwe publicaties over maatregelen. Het Agentschap Ondernemen biedt ook een persoonlijke oriëntering naar relevante overheidsmaatregelen aan ondernemers aan. In 2012 behandelden de accountmanagers 1647 vragen over financiering. Ondernemers kunnen bijvoorbeeld bellen naar 0800 20 555. Over deze dienstverlening verschijnen regelmatig advertenties in de vakpers. Van bij de oprichting van de dienst Kredietbemiddelaar werken we actief samen en verwijzen we door voor interventies.

Die initiatieven worden gewaardeerd – ook door jullie, veronderstel ik. Het blijft echter een constante opdracht om die informatie te brengen daar waar ze moet worden gebracht.

Bij de opmaak van het bankenplan werd er over de problematiek van de informatieverstrekking ook gesproken met de banken en ondernemersorganisaties. Naast de initiatieven die ik net aanhaalde en de acties naar cijferberoepen over de kwaliteit van het kredietdossier, verwachten we andere initiatieven, maar dan best met kennis van zaken en in overleg met de ondernemersorganisaties. In het komende highleveloverleg kan hierover gesproken worden.

Mevrouw Turan, u vraagt hoe het kan dat 15,6 procent van de respondenten geen verklaring krijgt voor de kredietweigering. Dat is een vrij hoog cijfer. De vraag is echter hoe we dat cijfer moeten interpreteren, aangezien in dezelfde enquête de ondernemingen hun relatie met de banken overwegend positief inschatten. Als ze overwegend positief zijn, is het nogal moeilijk om daarnaast te zeggen dat ze geen uitleg krijgen. Tenzij iemand positief is omdat hij geen uitleg krijgt natuurlijk, maar zoiets lijkt mij enkel mogelijk in de politiek. Dit moet verder worden bekeken in het highleveloverleg van 23 mei.

Mijnheer Van Rompuy, u hebt natuurlijk gelijk dat we voor de verlaging van de rentetarieven niet echt over zeer zware instrumenten beschikken om daar rechtstreeks op in te grijpen, behalve de waarborgregeling, waarvan ik al heb gezegd dat die effectief werkt. We hebben de roerende voorheffing en andere fiscale instrumenten natuurlijk niet in de hand.

De banken zeggen dat er geld is en dat ze dat geld ook ter beschikking willen stellen mits er rente wordt betaald. Maar ze hebben twee bedenkingen. Ze zeggen ten eerste dat de ondernemers geen vertrouwen hebben in de toekomst en dus ook niet investeren. De projecten bij ondernemingen liggen klaar. Het geld is er ook. Maar men neemt in deze omstandigheden niet het risico om uitbreidingsinvesteringen enzovoort te doen. Men kijkt de kat uit de boom. Een tweede element – ook niet nieuw – is dat de bankiers resoluut goede projecten blijven financieren, maar dat ze van mening zijn dat er onvoldoende goede projecten zijn. Dat is een punt dat de bankiers altijd inbrengen als het over de algemene situatie betreffende de financiering van ondernemingen gaat.

Volgens mij heb ik hier een volledig overzicht gegeven van de stand van zaken met betrekking tot het bankenplan. Zelf vind ik dat we hard hebben gewerkt om vooruitgang te boeken. We moeten ook steeds rekening houden met de wensen van de ondernemersorganisaties om hier een belangrijke inbreng in te hebben. We moeten die wensen maximaal respecteren.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Minister-president, ik dank u voor uw zeer uitvoerig antwoord. Ik heb geprobeerd alles te noteren. U leest echter sneller dan ik kan schrijven. Ik zou het dan ook enorm appreciëren uw antwoord schriftelijk te ontvangen. *(Opmerkingen van minister-president Kris Peeters)*

U hebt al mijn vragen beantwoord. Ik zou toch een paar bemerkingen naar voren willen brengen.

Wat het zorgtraject betreft, concludeer ik dat er in feite geen echt traject zal worden uitgewerkt. Er is overleg geweest. Voor de werknemers van Ford Genk is dit momenteel niet acuut. De fabriek is immers nog niet effectief gesloten. Ik vraag me af of de banken zich effectief hebben geëngageerd. Indien er binnen enkele maanden of jaren vragen komen, moeten ze er zorg voor dragen. Ze mogen dat niet snel afhandelen. Misschien is er nu voldoende momentum om de voorwaarden en de mogelijkheden nu al af te spreken. Volgens mij moet u dat nu doen. U moet daar niet mee wachten tot de problemen eraan komen. We weten immers dat ze, ondanks het Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat (SALK), de verschillende initiatieven die zijn genomen en de projecten die momenteel lopen, zullen komen. Hoewel ik hoop dat het niet nodig zal blijken, vind ik het een goed moment om die zorg en de mogelijkheden nu al uit te tekenen.

Minister-president, bent u het hiermee eens of wilt u de zaken laten gebeuren en dan zien wat er precies van komt en welke noden er precies zijn? Het zal moeilijker blijken de banken op dat ogenblik nog te overtuigen. U kunt dat het best nu in uw volledig plan opnemen.

Volgens u moeten we de vaststelling dat 15,6 procent geen verklaring heeft gekregen, in de juiste context plaatsen. Blijkbaar kent slechts 5,7 procent de dienstverlening die door het KeFiK wordt aangeboden en de andere maatregelen die de Vlaamse overheid heeft genomen.

Ik heb in maart 2013 al verklaard dat de mentaliteit van de banken moet wijzigen. Ze moeten rekening houden met uw maatregelen. U hebt nu verklaard dat u dit punt tijdens het voor 23 mei 2013 gepland overleg ter sprake zult brengen.

Ik wil even mijn pet van advocaat opzetten. Wie een beslissing van de Raad van State ontvangt, kan onderaan lezen welke beroepsmogelijkheden er zijn, waar hij informatie kan verkrijgen en hoe de procedure eruitziet. In feite kan bij elke kredietaanvraag een informatiefolder worden gevoegd. De bank kan de persoon die krediet aanvraagt of informatie wil krijgen, een folder meegeven.

Minister-president, u plant seminaries die duidelijk moeten maken hoe een kredietdossier het best wordt samengesteld. U wilt op dat vlak kwaliteit bieden. We weten echter dat niet iedereen op dergelijke seminaries afkomt. Iedereen die krediet nodig heeft, komt echter wel een bank binnen. De banken moeten als partners optreden.

Hetzelfde geldt, bijvoorbeeld, voor de woongarantie en voor de waarborgregeling bij de aankoop van een woning. Het komt erop neer dat de bank gewoon een informatiefoldertje moet geven. Hiermee zouden we al veel ellende kunnen voorkomen.

Zult u de banken hierop aanspreken? We moeten zeker aandacht besteden aan de vaststelling dat nog steeds 15,6 procent laat weten geen respons van de bank te hebben gekregen. U hebt met de banken een deontologische code afgesproken. De vaststelling dat velen tevreden zijn, neemt niet weg dat meer dan 15 procent niets meer hoort. Misschien zijn die mensen tevreden dat die vieze bankdirecteur niets meer van zich laat horen. Dat helpt de individuele ondernemer die zijn dossier verder wil bepleiten echter niet vooruit.

Hoewel u een code hebt afgesproken, geeft 15 procent aan geen respons te krijgen. Misschien moet u een stap verder gaan. Ik weet niet wat u het best zou doen. Ik verwacht initiatieven van de banken. Zij moeten een actievere rol spelen om uw maatregelen tot bij de kredietaanvrager te brengen. U hebt net een telefoonnummer vermeld. Ik ken dat nummer niet. Hopelijk staat het in het schriftelijk antwoord vermeld. *(Opmerkingen van minister-president Kris Peeters)*

Minister-president, dergelijke stappen kunnen voor de ondernemer een grote hulp betekenen.

Wat de micro-ondernemingen betreft, hebt u verklaard dat u dit alles nog eens nader zou bekijken. Aangezien we ons in een kmo-landschap bevinden, is dit zeer belangrijk.

In elk geval dank ik u voor uw antwoord. U hebt met betrekking tot een aantal initiatieven een timing vooropgesteld. We zullen dit zeker stipt blijven opvolgen. (*Opmerkingen van minister-president Kris Peeters*)

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Minister-president, ik dank u voor het uitgebreid antwoord. Ik zal niet alles herhalen wat mevrouw Turan al heeft gezegd. Ik wil nog even op een puntje ingaan, met name de communicatie tussen de bank en de ondernemer.

BNP Paribas Fortis is zes engagementen aangegaan. Een van die engagementen houdt in dat een dossier binnen 48 uur moet worden behandeld en een gemotiveerd antwoord moet krijgen. Dit lijkt me een zeer goede zaak. U hebt zelf op het verschil gewezen tussen geen krediet krijgen en geen antwoord krijgen.

Ik wil met een positieve noot eindigen. Er zijn almaar minder starters. Steeds meer vrouwen starten echter een eigen bedrijf op. In 2012 is hun aandeel met ruim 3 procent gestegen. We kloppen hier steeds op de nagel dat vrouwen meer moeten ondernemen. Ondertussen blijkt dat in deze economische tijden 3 procent meer een bedrijf heeft opgericht. De voorzitter van deze commissie heeft in 2012 trouwens ook een bedrijf opgericht. (*Opmerkingen van mevrouw Güler Turan*)

Dat is een positieve noot die ook wel even mag worden vermeld.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. U hebt zelf al verklaard dat we op veel fronten moeten vechten. We worden met verschillende zaken geconfronteerd.

In de eerste plaats zitten we met een economisch probleem. Daar schuilt het grootste gevaar. Dit is trouwens in de enquête van de KeFiK ook aan bod gekomen. Er is een verschuiving van investeringskredieten naar exploitatiekredieten. Hierdoor stijgt logischerwijze het aan de leningen verbonden risico. De banken weigeren dan ook meer leningen. Dat lijkt me niet meer dan logisch. We zouden ook niet kunnen verantwoord worden dat banken onverantwoorde risico's zouden dragen. Ik kan die redenering volgen.

Ik wil nog even reageren op een punt dat de heer Van Rompuy heeft aangehaald. Het is spijtig dat hij er nu niet meer is. Volgens hem gaat het vooral om de rentes. Uit de meeste enquêtes, zoals de enquête van UNIZO blijkt echter dat het niet om de rentevoorzwaarden gaat. De rente vormt op zich geen probleem.

Er is wel een probleem met de follow-through van de Europese Centrale Bank (ECB) naar de banken. De rentes die de banken aanrekenen, zijn een gevolg van Basel III. De ECB houdt de rente laag om op die manier de investeringen te laten stijgen. Die lage rente wordt echter niet volledig aan de ondernemingen doorgerekend. De banken romen dit deels zelf af.

Een professor wiens naam me ontgaat, hoewel ik er ooit nog les van heb gekregen, heeft in de commissie Financiën uitgelegd hoe de situatie precies in elkaar zit. (*Opmerkingen*)

De lage rente wordt niet volledig doorgerekend. Ik heb het eens opgezocht. De referte-index waarop de banken zich baseren om hun leningen te verstrekken, staat nu op 0,124 procent. In januari 2013 stond die referte-index zelfs op 0,036 procent. Normaal gezien schommelt de referte-index echter tussen 1,5 procent en 2,5 procent. Hieruit blijkt dat de rente voldoende laag is. Het gaat om andere elementen.

Ik ben absoluut niet tegen crowdfunding. We moeten goed nagaan wat de rol van de overheid op dit vlak is. Dergelijke zaken groeien vanuit de maatschappij. Nu belemmeren we dat deels te veel. Er is een regeling die de financiering langs deze weg tot 100.000 euro beperkt. Blijkbaar is het de bedoeling dat bedrag op te trekken. Daar zit zeker iets in. We moeten in elk geval voorzichtig zijn.

Febelfin heeft een omzendbrief met betrekking tot het kaskrediet verstuurd. Het gaat natuurlijk ook om de mentaliteit van de ondernemers zelf. Kaskrediet blijft een gemakkelijke vorm van krediet. Het blijft voor een ondernemer moeilijk toe te geven dat het moeilijk gaat. De ondernemer denkt altijd dat hij een kaskrediet binnen een maand kan wegwerken. Als hij dan naar de bank moet trekken om dat kaskrediet in een normale lening om te zetten, moet hij in zekere zin zijn verlies toegeven. Dit betekent immers dat hij met een structureel probleem zit. Hij zou dat kaskrediet immers binnen de normale werking moeten kunnen wegwerken. Het is een kwestie van mentaliteit, een psychologisch effect bij de ondernemer, die moeilijker te overtuigen is om zijn kaskrediet te laten omzetten. De ondernemingen zijn betrokken bij het opstellen van de omzendbrief. Het is zeer goed dat Febelfin zelf aan de klanten uitlegt dat ze moeten nadenken om dat om te zetten naar een lening met een veel lagere rente.

We moeten ook verder inzetten op de groene economie. Op 23 mei zullen we daar meer over weten.

Ik dacht dat de kmo-fondsen al wat verder zouden staan, dat het meer uitgewerkt zou zijn. Maar blijkbaar is dat toch moeilijker. Ik begrijp dat ook wel, maar ik dacht dat het op korte termijn klaar zou zijn. We zullen de Raad van State nu horen. Het is in elk geval zeer goed dat daar verder wordt aan gewerkt. Als daarover in de zomer uitsluitsel komt, kijken we daarnaar uit.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw Turan, in het bankenplan staan engagementen die de banken effectief moeten nakomen. U herinnert zich dat de stelling van de banken is dat een zorgtraject maatwerk is. In de individuele gesprekken met de klanten zoeken ze naar oplossingen. Daarover kan men geen dingen zeggen in algemene termen, zoals bijvoorbeeld dat ze de hypotheecaire rente gaan verlagen. Ze zeggen dat ze efficiënter kunnen werken als het maatwerk is en als ze ruimte krijgen om ervoor te zorgen dat die mensen niet in zware financiële moeilijkheden komen. Daar hebben ze ook alle belang bij, want anders kunnen ze hun hypotheecaire lening niet terugbetalen. We zullen dat opvolgen.

In de mate dat er dossiers zijn, zullen we ook reacties krijgen of de banken dat engagement effectief invullen in zo'n individuele benadering.

Inzake de suggestie om folders mee te geven, is het enige dat ik weet dat er een website bestaat, maar misschien is dat onvoldoende. Ik wil wel nagaan of er meer moet gebeuren. Ik zal dat meenemen en uitzoeken of er verdere stappen moeten worden gezet.

Mevrouw Fournier, u hebt gelijk, de vrouwelijke starters nemen toe. Ik laat in het midden wie de oorzaak is van die positieve evolutie. Waarschijnlijk zijn vele vaders, dus mannen, daar verantwoordelijk voor. Maar ook vrouwen natuurlijk. *(Gelach)*

Met crowdfunding moet men goed opletten. Ik heb zelf vergaderingen bijgewoond met de bevoegde federale diensten. Je moet daarmee opletten, want voor je het weet, zit je in een moeilijk wettelijk kader, maar ook met mensen die erin stappen en achteraf discussies krijgen. Vandaar dat we dat overleg plegen met de federale instanties, met mensen die er al wat ervaring in hebben.

Mijnheer Diependaele, u dacht dat we al verder stonden met die kmo-fondsen. Ik vond dat er al hard is gewerkt. We hebben snel gewerkt, maar de fondsen moeten we effectief oprichten en dat moeten we zo gauw mogelijk doen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

– *De heer Matthias Diependaele, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

■

Vraag om uitleg van mevrouw Güler Turan tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het organiseren van instapstages in de Vlaamse overheidsdiensten
- 1349 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, en tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over quick wins door stageplaatsen bij de Vlaamse overheid
- 1481 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: De jeugdwerkloosheid krijgen we nog altijd niet onder controle. Er zijn verschillende initiatieven van minister Muyters en ook van de Federale Regering. We willen veel mogelijkheden voor stages aan jongeren aanbieden. Anderzijds moeten we plekken hebben voor die jongeren. Dat kan in de privésector zijn. De overheid kan dat op verschillende manieren stimuleren. De vraag is hoe dat in de praktijk wordt aangepakt. De overheid heeft haar eigen verantwoordelijkheid. Dat zal ook de reden zijn, minister-president, waarom u hebt aangegeven dat u bereid bent te onderzoeken hoe de Vlaamse overheid een deel van de instapstages voor de min-25-jarigen op zich kan nemen.

In eerdere voorstellen van de vakbond – de zogenaamde dertig quick wins die zijn voorgesteld – werd onder meer het voorstel geformuleerd om 1111 instapstages door de Vlaamse overheidsdiensten te laten organiseren. De instapstage is een betaalde stage. De stagiair verdient een klein inkomen en voor de werkgever is het een soepel systeem en een mogelijkheid om potentiële werknemers te ontdekken. Hiervoor wordt een vergoeding van 200 euro per week betaald, en dat wordt niet belast.

Het aantal federaal gesubsidieerde instapstages voor Vlaanderen in 2013 is vastgelegd op 4450 plaatsen, wat niet veel is. We hebben veel meer jongeren die werkloos zijn, maar 4450 plaatsen invullen is ook wel een uitdaging. Ik hoop dat zowel de privésector als de overheidsdiensten die uitdaging heel ernstig zullen nemen om dat minstens te kunnen realiseren, zodat we volgend jaar meer plaatsen kunnen aanbieden.

De modaliteiten zijn in Vlaanderen lichtjes gewijzigd. Zo zullen de stages gericht zijn op ongekwalificeerde uitstromers. Het remediëren van de ongekwalificeerde uitstroom behoort tot de prioriteiten van het loopbaanakkoord, dat recentelijk is afgesloten.

Minister-president, u zegt dat u bereid bent om dat te onderzoeken. Dat is al van enige tijd geleden, want mijn vraag om uitleg dateert van 29 maart. Hebt u ondertussen al onderzocht hoe we deze stages kunnen aanbieden aan de jongeren bij de Vlaamse overheidsdiensten? Zo ja, wat zijn de resultaten van het onderzoek? Aan welke diensten wordt daarbij gedacht? Er wordt gesproken over 1111 stageplaatsen. Behoudt u dit streefcijfer? Hoeveel budget zult u hiervoor vrijmaken of hebt u vrijgemaakt?

Minister-president, wie zijn de personen die in contact treden met de ondernemingen, hetzij via het bankenplan, hetzij via de sectorconvenants van minister Muyters? Jullie zijn de personen die de werkgevers erop kunnen aanspreken om meer plaatsen te bieden voor de jongeren. Ook de federale overheid heeft daarvoor een minimumpercentage vooropgesteld,

maar dat is nog niet in werking, geloof ik. Hoe kunnen we de werkgevers stimuleren en motiveren om die plekken voor jongeren aan te bieden? Welke incentives kunt u nemen om ook de werkgevers in de privésector te overtuigen om plaats te bieden? Hoe wordt dat verder opgevolgd? Een gesprek is natuurlijk gemakkelijk gevoerd, maar wat hebt u voor ogen als u zo'n gesprek voert over stageplaatsen? Volgt u dat op? Hoe probeert u dat waar te maken?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Als we deze vraag om uitleg stellen, is dat omdat de tijd tikt op twee vlakken. Inzake de evolutie van de jeugdwerkloosheid moeten we ons grote zorgen beginnen te maken, als blijkt dat 22 procent van onze jongeren – zo staat het vandaag nog in De Morgen – vandaag werkzoekend is. Ik heb deze vraag gesteld aan de ministers Muylers en Bourgeois en nu aan u, minister-president. Van minister Muylers kreeg ik het antwoord dat Vlaanderen het beter doet dan andere Europese landen. Ik dacht dat het onze ambitie was om naar boven te kijken en niet naar onder.

Die evolutie baart ons toch wel zorgen. De tijd dringt ook aan de andere kant. Voor het hele grondgebied van de federale staat zijn er 10.000 stageplaatsen gecreëerd, die ook moeten worden ingevuld. In die budgetten is voorzien. Het leek ons een bijzonder interessante mogelijkheid om ook te bekijken wat de Vlaamse overheid ter zake kan doen.

Minister-president, hoe staat u tegenover het voorstel om die stageplaatsen binnen de Vlaamse diensten ter beschikking te stellen voor jongeren zonder diploma? Welke stappen zijn er al gezet? Hoe zal men ervoor zorgen dat alle agentschappen daartoe kunnen worden gemobiliseerd? Dat was nog niet aangekaart. Het gaat over stages voor laaggeschoolden. Ik denk dat dit bij sommigen de vraag zal oproepen of dit wel voor hun agentschap is bedoeld. Hoe zullen we de leidinggevend ambtenaren mobiliseren om die projecten en stageplaatsen daadwerkelijk in te vullen?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, geachte leden, dit zijn veel pertinente vragen. Mijnheer Van Malderen, die 22 procent die u aanhaalt, is een Belgisch cijfer. Het Vlaamse cijfer ligt lager, wat niet betekent dat ook Vlaanderen niet heel wat aandacht moet besteden aan die jeugdwerkloosheid, want dat is een immens probleem. Daarom hebben we bij de begrotingscontrole 5 miljoen euro extra uitgetrokken voor de aanpak van de jeugdwerkloosheid. Dat weet u. Minister Muylers zal daar verder werk van maken. De tijd dringt inderdaad. Dat zou bij mij kunnen leiden tot filosofische overwegingen over de tijd, wat een serieus filosofisch probleem is, minstens voor mezelf. Dat doen we echter een andere keer. In essentie zijn we tijd. Dat zou ons echter te ver leiden.

Voorzitter, ik heb een overzicht bij me van de diverse soorten stages en dergelijke. Dat zal ik meegeven. Er is echter niet expliciet naar gevraagd.

Er werden hier vooral vragen gesteld over het systeem van de instapstages. Met betrekking tot het systeem van die instapstages is er momenteel een samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de regio's in voorbereiding. Met dat akkoord krijgt Vlaanderen de mogelijkheid om de doelgroep te bepalen die toegang krijgt tot de instapstages. We denken daarbij aan de volgende criteria: jonger zijn dan 25 jaar, ingeschreven zijn als werkzoekende bij de VDAB, geen diploma of getuigschrift secundair onderwijs hebben en na de eerste 6 maanden van de beroepsinschakelingstijd werkloos zijn. Ook moet de instapstage ten laatste op de 310e dag van de beroepsinschakelingstijd kunnen beginnen.

Door de wijziging, op 25 januari van dit jaar, van het besluit van de Vlaamse Regering met betrekking tot de instapstages kunnen ook administratieve diensten gebruik maken van het stelsel van de instapstages. De diensten van de Vlaamse overheid vallen onder die noemer van administratieve diensten. Ondertussen is er ook een eerste onderzoek gebeurd naar de juridische modaliteiten om instapstages verder mogelijk te maken binnen de Vlaamse

overheid. Die zijn relatief beperkt, grotendeels omdat een aanpassing van het Vlaams personeelsstatuut niet nodig zal zijn: de instapstage zal immers geen personeelsrelatie tot gevolg hebben, de betrokken stagiair blijft formeel een werkzoekende. Wel moet er een verzekering worden afgesloten voor ongevallen tijdens de stages en moet er een stagecontract worden afgesloten tussen de stagiair, de werkgever en de VDAB. De personeelskost bedraagt 200 euro per maand, waarbij een instapstage drie maand duurt.

De invoering van dergelijke instapstages behoort tot de bevoegdheden van de diverse leidend ambtenaren wat hun eigen entiteit betreft. Gelet op de huidige praktijk qua stages, zowel voor de eigen medewerkers als voor externen, verwacht ik niets anders dan dat de leidend ambtenaren deze bijkomende mogelijkheid van instapstages als een nieuwe kans zullen zien. Vanzelfsprekend zal het een uitdaging zijn om enerzijds zinvolle stageplaatsen te detecteren voor deze doelgroep en anderzijds te kunnen voorzien in een goede begeleiding.

Aangezien de mogelijkheden afhankelijk zijn van de situatie op de werkvloer en gelet op de diversiteit aan activiteiten binnen de Vlaamse overheid – administratie, wegenwerken, bosbeheer enzovoort –, richt ik een brief aan het College van Ambtenaren-Generaal (CAG), enerzijds om hen te attenderen op deze mogelijkheid en anderzijds om hun te vragen na te gaan op welke wijze het gebruik van deze instapstages kan worden gestimuleerd en gerealiseerd. Het CAG zal me ter zake zo snel mogelijk een antwoord bezorgen.

De actieplannen voor stage- en leerwerkplaatsen kunnen daarbij als inspiratie dienen, zowel qua aanpak als qua streefcijfers. Ook de aanpak en de resultaten van de startbanen, die een tiental jaar geleden liepen en waarbij men zich richtte op deze doelgroepen, kunnen opnieuw mee worden opgenomen.

Wat de privésector betreft, zijn in het kader van het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité (VESOC) de concrete modaliteiten voor de invoering van de instapstages afgesproken met de sociale partners. Samen met de VDAB werken alle betrokkenen aan de uitvoering van de maatregel. Momenteel zijn er nog geen concrete streefcijfers of doelstellingen bepaald. Het samenwerkingsakkoord tussen de federale minister van Werk en de regionale minister van Werk over de uitvoering en de verdeling van het aantal stageplaatsen tussen de regio's is immers nog niet voltooid.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Als ik het goed heb begrepen, is die brief naar het CAG nog niet verzonden.

Minister-president Kris Peeters: Die is vertrokken of ligt klaar. Als hij nog niet is vertrokken, dan zal dat binnenkort gebeuren.

Mevrouw Güler Turan: Ik kan daaruit afleiden dat er eigenlijk praktisch nog niet veel is ondernomen om die plaatsen te creëren. Dat u het CAG zult aanschrijven, is uiteraard zeer positief. De sociale partners hebben het voorstel van die 1111 stageplaatsen gedaan. Uiteraard hangt het invullen daarvan af van elke administratie en van alle mogelijkheden op de werkvloer, maar ik vind dat u zich iets sterker moet engageren om dat te kunnen realiseren. We moeten daadwerkelijk ook een resultaat verwachten. U verwijst naar de actieplannen die er al bestaan, naar andere startbaanvoorbeelden. Ze kunnen die 'good practices' nemen om die plaatsen aan te bieden. Dat zal inderdaad heel positief zijn. Als de overheid en u als minister-president er immers niet in slagen om de eigen diensten zo ver te krijgen dat ze die 1111 plaatsen kunnen aanbieden, met het oog op dat probleem waarvan u zonet hebt bevestigd dat het een immens probleem is, dan vrees ik dat de privésector niet zal volgen. U moet het goede voorbeeld geven. Wij als overheid moeten het goede voorbeeld geven aan de privésector. Zo moet er een maatschappelijke druk ontstaan om ook jongeren een kans te geven.

Minister-president, ik leid dus af uit uw antwoord dat er nog wel heel wat moet gebeuren. Vandaag zou ik graag uw engagement ter zake nog eens willen horen.

Minister Muyters heeft inderdaad aan minister De Coninck gevraagd dat de modaliteiten voor Vlaanderen zouden worden gewijzigd, zodat ze zouden aansluiten bij die voor de werkervaringsplaatsen die Vlaanderen al heeft. Ik heb het er net even over gehad met de heer Van Malderen: ik dacht dat het eigenlijk al verworven was dat Vlaanderen daar andere modaliteiten aan kan koppelen dan federaal is bepaald. Uw engagement wil ik vandaag horen. Dat uw brief klaarligt of misschien al vertrokken is, volstaat misschien als begin, maar dat kan niet het einde zijn.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, ik ben het meestal eens met mevrouw Turan, en ook in dezen. Als overheid moeten wij inderdaad het voorbeeld geven, anders is het wat kleintjes om dan duidelijke inspanningen en engagementen te verwachten van de privésector.

Mevrouw Turan, u moet mijn brief niet onderschatten. U doet die af, maar ik schrijf niet zo veel rechtstreeks naar het CAG om te vragen dat ze veel aandacht zouden besteden aan iets.

Mevrouw Güler Turan: Ik zal hem ook niet overschatten.

Minister-president Kris Peeters: Ook niet. Ik ben me zeer goed bewust van het probleem. We moeten er alles aan doen om dat op te lossen. Die instapstages zijn een van de instrumenten. De overheid moet het voorbeeld geven ter zake. U vraagt uitdrukkelijk dat ik me zou engageren, dat ik dit probleem ernstig neem en er ook alles aan doe om stappen voorwaarts te zetten. Dat engagement hebt u bij dezen.

Mevrouw Güler Turan: Daar neem ik akte van.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■